

TRIBUNA

La dimensió cristiana de Joan Rigol

Patronat de la Fundació Joan Maragall

Joan Rigol ha estat una personalitat rica i singular. Se'n parlarà des de molts aspectes en els camps de la política i de la cultura. Aquí volem posar en relleu la importància central de la seva visió cristiana dels valors i de l'existència. Ho fem des del Patronat de la Fundació Joan Maragall, de què va formar part durant disset anys, del 2004 al 2021. La seva aportació va ser fecunda, des d'una visió àmplia, sinèrgica i generosa del món cultural i polític.

Tres influències cristianes clau en la formació de Joan Rigol van ser el personalisme cristià, la doctrina social de l'Església, i les encíclics *Pacem in Terris* de Joan XXIII (1963) i *Populorum progressio* de Pau VI (1968). Autors com Marcel, Maritain i Mounier van ser essencials en el seu pensament. Les seves tesis doctorals en Teologia i en Filosofia van ser, respectivament, *Fonament teològic de la dignitat de la persona en la teologia política de Jacques Maritain*, i *Amor més enllà de la mort en l'obra filosòfica de Gabriel Marcel*.

La compenetració amb la doctrina social de l'Església marcà la seva acció conciliadora com a conseller de Treball (1980-1984), en temps d'una greu crisi econòmica amb molta gent a l'atur, fomentant el diàleg entre patro-

LAURA GUERRERO/ARCHIVO

Rigol, en la Sagrada Família en 2011

nal i sindicats i la confluència d'actuacions de diverses administracions.

El fet d'haver estat conseller de Treball abans que de Cultura (1984-1985, en què va intentar un pacte cultural entre les diverses administracions) va donar a la seva visió de la cultura un toc especialment ampli; va intentar que hi participessin sectors empresarials i sindicals que no n'acostumen a ser actors directes. Des de la Fundació Joan Maragall, molts anys després, va organitzar trobades en aquest sentit, cosa possible gràcies als seus contactes i prestigi.

El concili Vaticà II, i en particular

Gaudium et Spes (la Constitució pastoral sobre l'Església en el món actual, 1965), més les encíclics *Pacem in Terris* i *Populorum progressio*, van suposar una obertura molt activa de l'Església a preocupacions contemporànies, com ara les relacions entre cristianisme i cultura laica, els drets i deures humans, i el progrés econòmic i social dels pobles. Quins temes tan actuals, ara mateix, quan sembla haver-hi un retrocés en drets humans en molts països, una inflació de drets en detriment de deures i responsabilitats en d'altres, i quan el desequilibri del progrés dels pobles és a l'origen de tants moviments migratoris!

Rigol va participar activament en aquestes inquietuds, que el van marcar com a polític (afiliat a Unió Democràtica de Catalunya el 1976, que va presidir entre el 1987 i el 2000, diputat al Congrés dels Diputats i al Parlament de Catalunya, vicepresident primer del Senat, president del Parlament de Catalunya...). Entre els deu llibres que va escriure en relació amb la política, destacariem *Compromís polític i sentit cristià* (2005) i *Restaurar la política; a propòsit de Jacques Maritain* (2019), que se centren més explícitament en els valors cristians que el van orientar com a polític i en els valors de la política, en una època de trasbals en què és urgent i necessari recuperar-ne el prestigi.

Combinant el seu paper de president delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família (2005-2011) i de membre del Patronat de la Fundació va su-

mar esforços d'aquestes entitats per fer a Roma una àmplia exposició sobre l'obra de Gaudí (*La Sagrada Família de Barcelona: art, ciència i espiritualitat*, novembre 2011-gener 2012) en locals del Vaticà. També cal destacar la seva relació amb Montserrat (president del Patronat de la Muntanya de Montserrat, i de la Fundació Cassià Just, per esmentar-ne només dos aspectes).

És lògic que Rigol s'interessés profundament pel paper de l'Església catòlica en particular, i les diverses confessions i religions en general, en la cohesió social i la riquesa cultural i espiritual del país. En aquest sentit, adoptava una visió d'una laïcitat positiva, integrant les possibilitats i els riscos de les diverses religions. Cultura catalana, Església catalana, Església i Catalunya, drets socials, drets dels pobles, van ser temes que el van ocupar llargament, en un període de la història (1963-2023) en què el panorama religiós i les aspiracions polítiques a Catalunya (i a Europa en general) han canviat tant. Cristianisme i cultura van ser, doncs, per a ell, fonaments d'acció política, indagació existencial, obertura als altres i compromís vital: un llegat de cortesia, de generositat, d'espiritualitat i de suma.

Text elaborat per: **JAUME ANGELATS, JAUME DANTÍ, MIQUEL CALSINA** (DIRECTOR DE QÜESTIONS DE VIDA CRISTIANA), **ROSA MARIA ALSINA PAGÉS, NEUS FORCANO, MAR PÉREZ, CARLES TURNER, FRANCESC TORRALBA;** **EMÈRITS: PERE LLUÍS FONT, JOSEP MARIA CARBONELL, ANTONI MATABOSCH, DAVID JOU**